

Číslo: 4042/2023-2024

SPRÁVA
o výsledkoch školskej inšpekcie
vykonanej dňa **21. 02. 2024**

Názov kontrolovaného subjektu	
Základná škola s materskou školou Jánosa Hetényiho s vyučovacím jazykom maďarským - Hetényi János Alapiskola és Óvoda, Nitrianska 378, Okoličná na Ostrove	
Zriaďovateľ	Obec Okoličná na Ostrove

Vedúci zamestnanci kontrolovaného subjektu:

Mgr. Anikó Ódor, riaditeľka školy

Timea Egriová, zástupkyňa riaditeľky pre materskú školu

V súlade s poverením na **následnú** inšpekciu č. 4042/2023-2024 zo dňa 19. 02. 2024 **inšpekciu vykonala:**

Mgr. Klára Vrbová, školská inšpektorka, ŠIC Nitra

.....

1 PREDMET ŠKOLSKEJ INŠPEKČIE

Stav odstránenia nedostatkov zistených pri inšpekciách v základnej škole

1.1 ZÁKLADNÉ ÚDAJE

Základné údaje vzťahujúce sa na inšpekciu, na základe ktorej sa vykonala **následná inšpekcia:**

Kontrolovaný subjekt	
Základná škola s materskou školou Jánosa Hetényiho s vyučovacím jazykom maďarským - Hetényi János Alapiskola és Óvoda, Nitrianska 378, Okoličná na Ostrove	
Druh školskej inšpekcie	tematická
Číslo poverenia	4030/2022 -2023
Dátum vykonania školskej inšpekcie	od 01. 02. 2023 do 03. 02. 2023

Mená školských inšpektorov, ktorí inšpekciu vykonali:

Mgr. Katarína Lészkóová, Mgr. Klára Vrbová.

Zistené nedostatky:

Zo záverov tematickej inšpekcie vyplynuli nedostatky týkajúce sa nerealizovania stanoveného minimálneho počtu 4 previerok a 1 kontrolného diktátu v predmete slovenský jazyk a slovenská literatúra (ďalej SJSL) v 4. ročníku podľa vzdelávacieho štandardu štátneho vzdelávacieho programu (ďalej ŠVP) na primárnom stupni vzdelávania, nevedenia pedagogickej dokumentácie dvojazyčne.

Odporúčania školskej inšpekcie smerovali k zabezpečeniu každodenného systematického vyučovania SJSL v jednotlivých ročníkoch nižšieho stredného vzdelávania úpravou učebného plánu a využitím disponibilných hodín, zosúladieniu vnútorného systému hodnotenia žiakov v školskom vzdelávacom programe (ďalej ŠKvP) so vzdelávacím štandardom v predmete SJSL ŠVP doplnením počtu písomných previerok, ich zameraním a hodnotením na 2. stupni vzdelávania a kritériami hodnotenia ústnych skúšok, projektov, prezentácií v predmete na obidvoch stupňoch vzdelávania, konkretizovaniu delenia tried na skupiny v jednotlivých predmetoch v poznámkach učebného plánu, zapisovaniu učiva v triednych knihách porovnateľným spôsobom s učebnými osnovami SJSL na obidvoch stupňoch vzdelávania, úprave dĺžky prestávok so zreteľom na psychohygienické a fyziologické potreby žiakov. Ďalšie odporúčania smerovali k zaraďovaniu uvoľňovacích cvičení zameraných na dýchanie a artikuláciu, tvoreniu krátkych dialógov podľa vzorového rozhovoru a krátkeho súvislého prejavu, vedeniu žiakov k písaniu textu pri rozvíjaní ich ústneho prejavu a kladeniu otázok o počutí textu, nabádaní žiakov k vyjadreniu vlastného názoru, dramatizácii textu, k jeho sumarizovaniu, hrovým rečovým činnostiam a čítaniu s predpovedaním deja pri rozvíjaní čitateľskej gramotnosti žiakov na primárnom stupni vzdelávania, zaraďovaniu tvorby krátkeho dialógu, vytvoreniu priestoru na súvislý prejav žiakov pri rozvíjaní ich ústneho prejavu a k sumarizovaniu textu, hrovým činnostiam a čítaniu s predpovedaním deja pri rozvíjaní čitateľskej gramotnosti na 2. stupni vzdelávania, používaní zvukových nahrávok k učebnici pri rozvíjaní počúvania s porozumením na obidvoch stupňoch vzdelávania, využívaní rovesníckeho učenia na obidvoch stupňoch vzdelávania, posilňovaní sociálneho učenia prácou v skupinách na 1. stupni vzdelávania, diferencovaniu úloh a zadaní podľa špecifických potrieb a možností žiakov na obidvoch stupňoch vzdelávania a vytváraní podmienok pre individuálny prístup k žiakom na 2. stupni vzdelávania, dôslednému zaraďovaniu metódy vyučovania jazyka rozvíjajúceho receptívne a produktívne jazykové zručnosti žiakov na obidvoch stupňoch vzdelávania.

Prehľad uplatnených opatrení	Počet
Odporúčania	12
Opatrenia prijaté zo strany kontrolovaného subjektu	2
Opatrenia uložené Štátnou školskou inšpekciou	0

1.2 ZISTENIA A ICH HODNOTENIE

1.2.1 Akceptácia odporúčaní

1. Zabezpečiť každodenné systematické vyučovanie SJSL v jednotlivých ročníkoch nižšieho stredného vzdelávania úpravou učebného plánu a využitím disponibilných hodín.

V učebnom pláne školy nebolo posilnené vyučovanie SJSL v 7. ročníku disponibilnou hodinou na 5 hodín, čo bolo prerokované na pedagogickej rade dňa 22. 06. 2023.

Odporúčanie nebolo neakceptované.

2. Zosúladiť vnútorný systém hodnotenia žiakov v ŠkVP so vzdelávacím štandardom v predmete SJSL ŠVP doplnením počtu písomných previerok, ich zameraním a hodnotením na 2. stupni vzdelávania a kritériá hodnotenia ústnych skúšok, projektov, prezentácií v predmete na obidvoch stupňoch vzdelávania.

Interný dokument školy – vnútorný systém kontroly a hodnotenia žiakov platný od 01. 10. 2023, prerokovaný na pedagogickej rade (25. 09. 2023) obsahoval stanovený počet písomných previerok (4), kontrolných diktátov (4), slohovej práce (1 v každom ročníku) vrátane rozsahu, hodnotenia a zamerania v predmete SJSJ na 2. stupni vzdelávania podľa ŠVP. Na obidvoch stupňoch vzdelávania bolo uvedené hodnotenie ústnych skúšok, projektov a prezentácií so stanovenými oblasťami a rozpracovanými kritériami hodnotenia (obsah, rozsah, plynulosť prejavu, slovná zásoba, dodržanie témy, logická súvislosť, spisovná výslovnosť), bodovým škálovaním, percentuálnou stupnicou so stanovenou klasifikáciou. Obsah interného dokumentu bol identický s vnútorným systémom hodnotenia žiakov v ŠkVP.

Odporúčanie bolo akceptované.

3. Konkretizovať delenie tried na skupiny v jednotlivých predmetoch v poznámkach učebného plánu.

Poznámky k učebnému plánu deklarovali delenie a spájanie tried na skupiny na 2. stupni vzdelávania na hodinách etiky, náboženskej výchovy a telesnej a športovej výchovy. Delenie žiakov 5. (20), 7.(22) a 9. ročníka (24 žiakov) na 2 skupiny bolo stanovené v predmete technika. Na hodinách SJSJ a anglickom jazyku neboli delení na skupiny žiaci 5. ročníka (20 žiakov) v zmysle platných právnych predpisov.

Odporúčanie bolo akceptované.

4. Zapisovať učivo v triednych knihách porovnateľným spôsobom s učebnými osnovami SJSJ na obidvoch stupňoch vzdelávania.

Na primárnom stupni vzdelávania naďalej pretrvávali nedostatky v zapisovaní učiva zo SJSJ názvami článkov z učebnice (Hodina telocviku, Bola raz jedna trieda, Zelená farbička).

Odporúčanie nebolo akceptované.

5. Upraviť dĺžku prestávok so zreteľom na psychohygienické a fyziologické potreby žiakov.

Podľa zápisnice zo zasadnutia pedagogickej rady zo dňa 22.06.2023 a rozvrhu hodín v školskom roku 2023/2024 dĺžka prestávok ostala nezmenená, 4 prestávky boli v trvaní 5 minút.

Odporúčanie nebolo neakceptované.

6. Zaraďovať uvoľňovacie cvičenia zamerané na dýchanie a artikuláciu, tvoriť krátke dialógy podľa vzorového rozhovoru a krátky súvislý prejav, viesť žiakov k písaniu textu pri rozvíjaní ich ústneho prejavu a klásť otázky o počutí textu, nabádať žiakov k vyjadreniu vlastného názoru, dramatizácii textu, k jeho sumarizovaniu, hrovým rečovým činnostiam a čítaniu s predpovedaním deja pri rozvíjaní čitateľskej gramotnosti žiakov na primárnom stupni vzdelávania.

Školská inšpekcia akceptáciu odporúčaní smerom k vyučovaciemu procesu kontrolovala 6 hospitáciami na hodinách SJSJ na obidvoch stupňoch vzdelávania. Žiaci na primárnom stupni vzdelávania používali osvojenú slovnú zásobu, zväčša veku primerane správne artikulovali, dokázali využiť v slovnom prejave modelové vety vrátane žiakov 1. ročníka, niektorí aj v modifikovanej podobe. Väčšinou prezentovali osvojené vedomosti a odpovedali na otázky učiteliek, ktoré vyžadovali odpoveď celou vetou. Vzájomne komunikovali pri tímovej práci zväčša v materinskom jazyku. Neboli nabádaní k tvoreniu dialógu využitím modelových viet a prezentovaniu súvislého slovného prejavu. Na hodinách počúvali súvislý i nesúvislý text zo zvukového záznamu alebo vzorového čítania učiteliek, čítali nahlas aj potichu, občas s výraznejšími nedostatkami v plynulosti a zrozumiteľnosti čítaného textu s dopadom na pochopenie textu a časový manažment hodiny. Na takmer polovici hodín textu zväčša

porozumeli, odpovedali na otázky, analyzovali pravdivé a nepravdivé tvrdenia. Pri rozvíjaní čitateľskej gramotnosti neboli vytvorené podmienky pre žiakov na kladenie otázok, čítanie s predpovedaním deja, vyjadrenie vlastného názoru, dramatizáciu a sumarizovanie textu. Hrové rečové činnosti a uvoľňovacie cvičenia zamerané na dýchanie a artikuláciu boli využitú ojedinele. Písanie textu pri rozvíjaní ich ústneho prejavu bolo na hodinách prítomné, výraznejšie v spojenej triede, v ktorej sa vzdelávali žiaci 1. a 4. ročníka.

Odporúčanie nebolo neakceptované.

7. Zaradovať tvorbu krátkeho dialógu, vytvoriť priestor na súvislý prejav žiakov pri rozvíjaní ich ústneho prejavu a k sumarizovanie textu, hrovým činnostiam a čítaniu s predpovedaním deja pri rozvíjaní čitateľskej gramotnosti na 2. stupni vzdelávania.

Pri prezentovaní komunikačných zručností žiaci takmer na každej hodine využívali modelové vety, ktoré dokázali podľa komunikačnej situácie modifikovať. Mladší žiaci boli aktívni, vyjadrovali sa slovne, ale len na podnety učiteliek, odpovedali celou vetou, k čomu boli vedení učiteľkami. Ojedinele v rámci didaktickej hry mali možnosť tvoriť žiaci krátke dialógy na obidvoch stupňoch vzdelávania. Súvislý verbálny prejav žiakov bol obmedzený na hodinách absenciou hrových činností, podnecovania k sumarizovaniu textu, vyjadrenia postoja, názoru a čítania s predpovedaním deja.

Odporúčanie nebolo akceptované.

8. Používať zvukové nahrávky k učebnici pri rozvíjaní počúvania s porozumením na obidvoch stupňoch vzdelávania.

Učiteľky podporovali prácu s textom, jeho porozumenie a rozširovanie slovnej zásoby využitím zvukových nahrávok na počúvanie spisovnej podoby štátneho jazyka na dvoch tretinách hodín.

Odporúčanie bolo akceptované.

9. Využívať rovesnícke učenie na obidvoch stupňoch vzdelávania.

Rovesnícke učenie sa žiakov na hodinách bolo podporované prácou v skupine. Aktívnejšie spolupracovali, podporovali sa a vzájomne si pomáhali pri získavaní vedomostí žiaci na primárnom stupni vzdelávania a mladší žiaci na 2. stupni vzdelávania.

Odporúčanie bolo akceptované.

10. Posilňovať sociálne učenie prácou v skupinách na 1. stupni vzdelávania.

Na všetkých hodinách pracovali žiaci v skupinách alebo vo dvojici, pri plnení úloh si vzájomne pomáhali, radili sa, občas navzájom komunikovali v materinskom jazyku. Pri plnení úloh boli motivovaní didaktickými hrami a vhodne zaradenými učebnými pomôckami (farebné kartičky, magnetické karty, pexeso, pracovné listy) a využívaním digitálnej technológie, pomocou ktorých upevňovali, precvičovali učivo a slovnú zásobu. Výsledky činnosti prezentovali v štátnom jazyku, občas za pomoci učiteliek.

Odporúčanie bolo akceptované.

11. Diferencovať úlohy a zadania podľa špecifických potrieb a možností žiakov na obidvoch stupňoch vzdelávania a vytvárať podmienky pre individuálny prístup k žiakom na 2. stupni vzdelávania.

Uplatňovanie kompenzačných opatrení vzhľadom na špecifické potreby žiakov diferencovanými úlohami bolo prítomné na dvoch tretinách hodín na 2. stupni vzdelávania v rámci skupinovej práce (5., 6. ročník), na primárnom stupni pracovali žiaci na rovnakých úlohách. Individuálny prístup k žiakom 2. stupňa nebol počas hospitovaných hodín pozorovaný.

Odporúčanie nebolo akceptované.

12. Dôsledne zaraďovať metódy vyučovania jazyka rozvíjajúce receptívne a produktívne jazykové zručnosti žiakov na obidvoch stupňoch vzdelávania.

Receptívne zručnosti žiakov boli rozvíjané na obidvoch stupňoch vzdelávania pri práci s textom formou počúvania s porozumením so zameraním sa na celkové pochopenie počutého textu aj na konkrétnu časť, alebo informáciu (dialóg) prostredníctvom zvukových nahrávok, alebo vzorového čítania učiteľkami, žiakmi. Rozprávanie bolo smerované na odpovede na otázky, pričom učiteľky nie vždy vyžadovali odpoveď celou vetou najmä na 2. stupni vzdelávania, v menšej miere tvorili žiaci samostatné vety bez použitia modelových viet, súvislý slovný prejav bol minimálny, písomný prejav väčšinou precvičovali pri riešení úloh.

Odporúčanie nebolo neakceptované.

1.2.2 Plnenie opatrení prijatých kontrolovaným subjektom

1. Realizovať stanovený minimálny počet písomných prác (4 previerky) a 1 kontrolný diktát v predmete slovenský jazyk a slovenská literatúra v 4. ročníku podľa vzdelávacieho štandardu ŠVP na primárnom stupni vzdelávania, zmeny prerokovať na trištvrte ročnej (apríl 2023) pedagogickej rade.

Zápisnica z pedagogickej rady zo dňa 19. 04. 2023 obsahovala prerokovanie súladu počtu previerok (4) a kontrolného diktátu (4) vo 4. ročníku v predmete SJSL so vzdelávacím štandardom predmetu ŠVP. V školskom roku 2022/2023 po tematickej inšpekcii napísali žiaci 2 previerky (trištvrte ročnú a výstupnú) a 1 kontrolný diktát (výstupný) a v školskom roku 2023/2024 zo stanovených 4 previerok a kontrolných diktátov boli realizované 2 previerky (vstupná, polročná) a 2 kontrolné diktáty. Ostatné boli naplánované do konca aktuálneho školského roka, čo preukázalo ich rozpracovanie v internej smernici vnútorný systém kontroly a hodnotenia žiakov.

Opatrenie bolo splnené.

2. viesť pedagogickú dokumentáciu dvojjazyčne.

Kontrola zápisov učiva v elektronicky vedených triednych knihách jednotlivých tried vybraných náhodným výberom (II. A, III. A, IV. A, V. A, VI. A, IX. A) v aktuálnom školskom roku potvrdila zapisovanie učiva v predmetoch prírodoveda, prvouka, geografia, chémia, fyzika, matematika, maďarský jazyk a literatúra dvojjazyčne.

Opatrenie bolo splnené.

2 ZÁVERY

Riaditeľka školy akceptovala 5 z 12 odporúčaní uložených školskou inšpekciou. Zosúladenie vnútorného systému hodnotenia žiakov v školskom vzdelávacom programe so vzdelávacím štandardom štátneho vzdelávacieho programu predmetu slovenský jazyk a slovenská literatúra na 2. stupni vzdelávania a rozpracovanie kritérií hodnotenia ústnych skúšok, projektov, prezentácií v predmete na obidvoch stupňoch vzdelávania vytvorili podmienky na objektívne hodnotenie výkonov žiakov. Používanie zvukových nahrávok k učebnici rozvíjalo ich počúvanie s porozumením na obidvoch stupňoch vzdelávania, umožnilo počúvať spisovnú podobu štátneho jazyka s dôrazom na správnu výslovnosť. Rovesnícke učenie sa a práca v skupine vytvorili predpoklady na eliminovanie rozdielov vo vedomostiach a zručnostiach žiakov a posilňovali sociálne učenie sa. Neposilnenie predmetu disponibilnými hodinami obmedzilo každodenné vyučovanie predmetu slovenský jazyk a slovenská literatúra v 7. ročníku. Poznámky ku učebným plánom týkajúce sa delenia tried na skupiny boli rozpracované na podmienky školy. Nezapísanie učiva zo slovenského jazyka a slovenskej

literatúry porovnateľným spôsobom so vzdelávacími štandardmi na primárnom stupni vzdelávania obmedzovalo možnosť kontroly ich plnenia. Dĺžka prestávok nevytvárala dostatočné podmienky na psychohygienické a fyziologické potreby žiakov. Na 1. stupni vzdelávania pretrvával menší dôraz na zaradenie uvoľňovacích cvičení na dýchanie a artikuláciu, na 2. stupni absentoval priestor na fonetické cvičenia, spievanie piesní, recitáciu básní s dopadom na opakovanie a rozširovanie slovnéj zásoby a správnu výslovnosť žiakov. Ojedinelé podnecovanie žiakov na obidvoch stupňoch vzdelávania k tvorbe krátkych dialógov podľa vzorového rozhovoru, nezaradenie krátkeho súvislého prejavu, vyjadrenia vlastného názoru, dramatizácie a sumarizácie textu nepodporovali rovnomerné rozvíjanie ich čitateľských zručností ani súvislý slovný prejav. Eliminovanie bariér vo vzdelávaní zabezpečili učiteľky skupinovou prácou na väčšine hodín, menej výrazným rovesníckym učením, na 2. stupni vzdelávania diferencovanými úlohami, na primárnom stupni individuálnym prístupom, čo malo dopad na komplexnosť uplatňovania kompenzačných opatrení vzhľadom na špecifické potreby žiakov. Na hodinách absentovalo vyvážené zaraďovanie metód rozvíjajúce receptívne a produktívne jazykové zručnosti žiakov.

Riaditeľka školy splnením 2 opatrení zlepšila podmienky na kontrolu vedomostnej úrovne a objektivitu hodnotenia žiakov na primárnom stupni vzdelávania realizovaním písomných previerok a kontrolných diktátov podľa vzdelávacieho štandardu štátneho vzdelávacieho programu. Zapisovaním učiva jednotlivých predmetov dvojjazyčne v elektronickej triednej knihe bol zosúladený stav s platným právnym predpisom.

Zamestnanci, ktorých sa príslušné inšpekčné zistenia týkajú, boli s výsledkami a závermi oboznámení.

OPATRENIA ŠTÁTNEJ ŠKOLSKEJ INŠPEKCIE

Na základe zistení a ich hodnotení uvedených v správe o výsledkoch školskej inšpekcie Štátna školská inšpekcia uplatňuje voči vedúcemu zamestnancovi kontrolovaného subjektu tieto opatrenia:

1. odporúča

- zabezpečiť každodenné systematické vyučovanie slovenského jazyka a slovenskej literatúry v jednotlivých ročníkoch nižšieho stredného vzdelávania úpravou učebného plánu a využitím disponibilných hodín,
- upraviť dĺžku prestávok so zreteľom na psychohygienické a fyziologické potreby žiakov,
- zapisovať učivo v triednych knihách porovnateľným spôsobom s učebnými osnovami SJSL na primárnom stupni vzdelávania,
- v rámci hospitačnej činnosti vedúcich zamestnancov školy sledovať uplatňovanie kompenzačných opatrení vo vyučovacom procese na eliminovanie rozdielov vo vedomostiach a zručnostiach žiakov pomocou rovesníckeho učenia, predĺženého výkladu, diferencovaných úloh, využívania textov piesní a detských hier určených na memorovanie, motivovanie žiakov uvoľňovacími cvičeniami zameranými na dýchanie a artikuláciu, zaraďovania fonetických cvičení, rozvíjania komunikačných spôsobilostí žiakov hrovými rečovými činnosťami (diskusia, rolová hra, simulácia na danú tému, dramatizácia), krátkymi dialógmi, efektívneho podporovania súvislého slovného prejavu žiakov a vyšších čitateľských zručností pri práci s textom prostredníctvom čitateľských stratégií, vytvárania priestoru na vyjadrenie vlastného názoru, postoja, zaraďovania inovatívnych metód vyučovania slovenského jazyka

a slovenskej literatúry a metódy vyučovania jazyka rozvíjajúce receptívne a produktívne jazykové zručnosti žiakov na obidvoch stupňoch vzdelávania.

PÍSOMNÉ MATERIÁLY POUŽITÉ PRI ŠKOLSKEJ INŠPEKCII

1. prijaté opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov;
2. správa o splnení prijatých opatrení na odstránenie zistených nedostatkov;
3. Inovovaný školský vzdelávací program ZŠ s MŠ Jánoša Hetényiho s VJM v Okoličnej na Ostrove;
4. vnútorný systém hodnotenia žiakov – interná smernica;
5. súhrnný rozvrh hodín;
6. elektronické triedne knihy (II. A, III. A, IV. A, V. A, VI. A, IX. A);
7. previerky a kontrolné diktáty (4. ročník školský rok 2022/2023, 2023/2024);
8. zápisnice z rokovania pedagogickej rady.

Správu o výsledkoch školskej inšpekcie vyhotovila:

školská inšpektorka: Mgr. Klára Vrbová

Dňa: 28. 02. 2024

PREROKOVANIE SPRÁVY

Na prerokovaní správy o výsledkoch školskej inšpekcie sa zúčastnili:

- a) za Štátnu školskú inšpekciu, Školské inšpekčné centrum Nitra:

Mgr. Klára Vrbová

- b) za kontrolovaný subjekt zodpovedná vedúca zamestnankyňa:

Mgr. Anikó Ódor

Prerokovanie správy o výsledkoch školskej inšpekcie potvrdzujú dňa 29. 02. 2024 v Nitre:

- a) za Štátnu školskú inšpekciu, Školské inšpekčné centrum Nitra:

Mgr. Klára Vrbová

.....

- b) za kontrolovaný subjekt zodpovedná vedúca zamestnankyňa:

Mgr. Anikó Ódor

.....

Vyjadrenie vedúceho zamestnanca kontrolovaného subjektu, ktorého sa zistenia týkajú
(vedúci zamestnanec môže zaslať písomné vyjadrenie k obsahu správy do 5 dní pracovných od prerokovania):

Mgr. Anikó Ódor, riaditeľka školy

.....

Stanovisko školského inšpektora k vyjadreniu:

Mgr. Klára Vrbová, školská inšpektorka

Na vedomie

Štátna školská inšpekcia Bratislava - úsek inšpekčnej činnosti